

140 aastat kurtide haridusest Eestis ja 15 aastat Eesti Kuulmispuuetega Vanemate Liitu

Olete oodatud konverentsile
„Eesti kurtide haridusest 140 aastat“
1. detsembril 2006

Konverentsiga tähistatakse 140 aasta möödumist Vändra kurtummade kooli rajamisest 1866. aasta 11. detsembril. Konverentsi ettekanded puudutavad lisaks tähelepanuväärsele ajaloole ka kurtide elu, kultuuri ja hariduse tänast päeva – kurtide laste õppimis- ja suhtlusvõimalusi, kurtide folkloori, kuulja ja kurdi kultuuride võrdlust, kurtide tööhõivet, viipekeelt.

Esinema on palutud V. Pärnla, A. Püss, L. Paales, T. Jõeveer, L. Pärn, A. Murd, M. Õun, A. Purv, I. Pukk, E. Müil jt.

Konverents toimub

Tallinna Heleni Koolis Ehte 7 kell 10.45 – 16.30.

Järgnevad Eesti Kurtide Liidu ja Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liidu 15. aastapäeva vastuvõetud Heleni Koolis.

Registreerimine kuni 25. novembrini

e-posti teel: maret.oun@thky.ee (Maret Õun)

Osavõtutasu 100 krooni palun kanda Eesti Kurtide Liidu arveldusarvele 10022002532007, lisada märgusõna „konverents“ ja osaleja nimi (nimed). Osavõtutasu sisaldab konverentsi programmi ja materjalid, lõuna- ja kohvipausid.

Info: Eesti Kurtide Liidu projekti „Kurtide haridus 140 aastat“ projektijuht Maret Õun maret.oun@thky.ee

EKLVL 15

Kuidas sündis EKLVL

Laulva revolutsiooni aegadesse jääb ka kurtide laste vanemate koondumine ja aktiivsuse tõus. Osa Tallinnas elavate laste vanemaid ei suutnud leppida olukorraga, kus tuli oma laps 3-aastaselt saata saja kilomeetri kaugusele Porkuni Eriinternaatkooli õppima ning asusid otsima võimalusi kurtide laste õpetuseks ka Tallinnas.

Vaatamata paljude vastuseisule õnnestuski 1988. aastal luua Tallinna Pääsupesa lasteaia juurde rühm kurtidele lastele. Selline esimene võit innustaski lapsevanemaid mõtlema ametliku organisatsiooni loomise peale. Samal ajal hakati rääkima ka eesti viipekeelest kui kurtide suhtlemiskeelest: viipekeel polegi inetu ja taunitav, vaid hoopis põnev suhtlusvõimalus, mille peaksid omandama ka kurtide laste kuuljad vanemad.

1991. septembrist tulid viis Tallinnas elavat kurti last Porkunist koju tagasi ja asusid Tallinna Pääsupesa lasteaia juurde loodud kurtide 2. klassis õppima.

Külmal sügispäeval, 9. novembril kogunes umbes 50 kurtide laste vanemat Tallinna Kesklinna Lastepolikliiniku saali ja asutasid uue organisatsiooni – Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liidu. Tol ajal oli lahendamist vajavaid probleeme väga palju ja on rõõm tõdeda, et 15 aastaga on nii mõndagi ka saavutatud. Eestis toimib viipekeele tõlketeenuse süsteem kõigile vajajatele, tehniliste abivahendite kvaliteet ja kättesaadavus on uuel tasemel, vanemad saavad puudega lapse toetusi, alustatud on rehabilitatsiooniteenuste osutamisega, lapsevanemal on endal õigus valida Tartu ja Tallinna erikooli vahel või hoopis integreerida laps tavakooli jne. Samas ei saa unustada, et koostatud kuulmisrehabilitatsiooni programmis ootab hulk probleeme veel lahendusi, muutusi.

Minul oli õnn liituda lastevanemate aktiiviga just EKLVL loomise ajal ja täna ei kujuta ma oma elu ette teisiti, kui kuulmispuudega laste ja täiskasvanute keskel. 13 aastat liidus töötades sain ma tuttavaks väga paljude imetoredate ja huvitavate peredega. Kuigi lapsed on juba täiskasvanuks saanud, suhtleme paljude peredega siiani.

Airi Püss

EKLVL tegevdirektor
jaanuar 1992 – oktoober 2004

EKLVL uus tegevdirektor

EKLVL tegevdirektorina töötab alates
1. septembrist 2006 **Evelin Tamm**.

Tegevdirektori kontaktid on:
eklvl@eklvl.ee, tel/faks 6008552, mobiil 555 45 374.

Viipekeele kursused

EKLVL alustab taas viipekeele kursustega
lastevanematele.

Registreerida saab Tallinna Heleni Koolis või eklvl@eklvl.ee.
Lastevanematele tasuta!

Algajate rühm: teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.00 – 19.30
Edasijõudnute rühm: esmaspäeviti kell 17.00 – 18.30

Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit osaleb Grundvigi programmi projektis Deaf are not Deaf

Projekti algatajaks ja vedajaks on Salo Baltic Internationali Läti esindus. Esimesel aastal oli projekti kaasatud Läti, Leedu ja Iirimaa. Teisel tegevusaastal on uuteks partneriteks Slovakkia ja Eesti.

Projekti eesmärgid ja sihid:

- Koostöövõrgustiku loomine partnerriikide vahel (Iiri, Läti, Leedu, Eesti, Slovakkia);
- informatsiooni kogumine ja kogemuste vahetamine üldiste probleemide ning lahenduste, muu hulgas uue tehnoloogia võimaluste kohta kurtide ja kuuljate omavahelises suhtlemises; parimate lahenduste ja kogemuste analüüs ning ühine õppimine;
- kogutud informatsiooni ja projekti tulemuste levitamine partnermaades, omavalitsustes ja vastavates organisatsioonides;
- pikaajalise rahvusvahelise partnerluse ja koostöö kavandamine partnerite vahel kurtide ning kuuljate suhtlemise edendamiseks projekti tulemust põhjal;
- ühiskonnas sotsiaalse toetuse kujundamine teiste riikide (eriti Iirimaa) eeskujul ja olukorra parandamine uutes liikmesriikides;

Kaasatud on kurtide probleemidega tegelevate ja kurte ühendavate MTÜ-de ja teiste organisatsioonide juhid ning liikmed.

11.–13.septembrini tutvustas EKLVL külalistele neljast riigist Eesti kurtide elu. Slovakkia, Läti, Leedu ja Iirimaa kuulmispuudega inimestega seotud organisatsioonide esindajad külastasid Eesti Puuetega Inimeste Koda, Astangu Kutseõppe- ja Rehabilitatsioonikeskust, Tallinna Heleni Kooli ja Salo Baltic Internationali Eesti esindust.

Projekti eestvedaja Eestis *Evelin Tamm*

MTÜ Avatud Maailm ootab koostööd tegema

Ootame lapsevanemaid igal laupäeval koostöögruppi – mõtestama ja jagama igapäevaseid kogemusi vanemadena, õppima nägema iseennast ja oma last ning leidma vastused tekkinud küsimustele. Lisaks praktilistele harjutustele on kavas loengud erialaspetsialistidelt. Võimalik on saada individuaalset abi ja nõustamist professionaalidelt. Vajadusel lastehoid.

Esimene kohtumine leiab aset 30. septembril kell 10.00–12.00 Caritase perekeskuses Erika 7a. Toimub vestlusring, mille käigus täpsustuvad meie edasised plaanid.

Info tel. 5019038 Triin Tarn, MTÜ Avatud Maailm, www.avatudmaailm.ee

Sellel suvel Rummusaares

Traditsiooniliselt toimus sellelgi aastal Rummusaares kaks lastelaagrit: üks juunis ja teine augustis.

Juuni laagris oli palju väikeseid lapsi, samas ka palju töökaid poisse. Koos tehti laagris väga palju vajalikke töid: lõhuti ja saeti puid, niideti muru. Väikesed said mitmel päeval naelu lüüa puuklotsidesse moodustades neist seeläbi ennenägematuid autosid, lennukaid ja muid sõiduning mänguvahendeid.

Laagris viidi iga päev läbi erinevaid spordivõistlusi. Üks lõbusamaid sündmusi oli kindlasti piraadimatk, kus lastelegi tehti näomaalingud ja kõik koos aeti piraate taga. Laagrist ei puudunud ka laste endi küpsetatud pannkookid. Kindlasti sai iga laps ka piisavalt päikest, sest ilmad olid väga palavad ja nii mõnigi käis ainult päevitusriietes ringi. Jahutust pakkus värskelt puhastatud bassein.

Viimasel õhtul peeti Keimo sünnipäeva, Keimo ema Malle oli küpsetanud kaks kringlit ning kaks torti, pärast nende ärasöömist süüdati lõke ning kogu laagrirahvas vaatas üksteise ettevalmistatuid etteasteid.

Augusti laagris oli palju suuremaid lapsi, väikeseid oli kõigest paar tükki, aga nemadki said suurepäraselt kõige-ga hakkama. Nagu juunis, toimusid ka augustis mitmeid spordivõistlusi. Kaks korda käisime ka väljasõitudel. Esimesel korral Nelijärvel ja Aegviidus, teisel korral Paides ja olime tervelt viis tundi tehisjärve ääres. Laagrist ei puudunud muidugi ka töö. Sauna juurest kaevati kivid üles ja laoti siis uuesti maha, tulemus oli väga ilus. Laager oli eriline ka sellepolest, et viimasel päeval toimus suur pulmapidu. Lapsed olid pulmade eel väga elevil. Koos lastega valmistati ette nii pulmaauto, kaunistati peoruum ja isegi altar oli olemas. Tänu Airi Püssile valmisid ka suurepärased söögid ning pulmatort. Pulmast ei puudunud ka pruudivargus ja toredad mängud. Muidugi eelnes pulmale ka tüdrukute- ja poissmeesteõhtu. Lastele meeldis väga, sest kellele siis ei meeldiks kasvatajaid kiusata!

Ootame kõiki meie järgmistesse laagritesse!

Mailis Talu

laagrite kasvataja,

Tallinna Heleni Kooli 2006. aasta vilistlane

SignaEuropa IV Bulgaarias

24.–31. juulini 2006 toimus kuumas Bulgaarias, Sofiast ligi neljatunnilise bussisõidu kaugusel Slivenis põneva noorte kultuuriprojekti SignaEuropa osavõtjate neljas kokkutulek. Sellest projektist võttis osa viis riiki – Soome, Bulgaaria, Itaalia, Hispaania ning Eesti. Seekord esindas Eestit 12liikmeline grupp.

Laagrinädala jooksul toimusid hommikuti põnevad ja kasulikud rühmatööd, kus lahendati elulisi situatsioone, arutati noorte kurtide elu- ja õppimisvõimalusi välisriikides EL piires. See oli kasulik paljudele noortele, kes soovivad kunagi mõnes Euroopa riigis elada või õppida. Käsitleti ka selliseid teemasid nagu näiteks haridus, suhted pereliikmete ja sõpradega, kurtide ning vanemate liidud.

Rühmatööde kõrval leidis ka palju ajaveetmisvõimalusi päeva õhtule veeretamiseks. Küll sai neljatärnilise luksusliku hotelli territooriumil troopiliselt sinises ja soojas basseinis supelda, päevitada, aga võidi ka minna Bulgaaria ilusaimat linna, Slivenit, uudistama. Paljud mängisid seltskonnamänge ja löid vaatamata keelelisele ja kultuurilisele erinevusele uusi sõprussuhteid.

Õhtuti pidi iga riik oma kultuurilisi

eripärasid esitlema. Näiteks Hispaania tegi suurepärase etteaste traditsiooniliste tähtpäevade tähistamisest, Itaalia laulis riigihümni, Soome aga näitas sauna tähtsat kohta nende endi kultuuris. Eesti õhtu oli neljandal laagripäeval ja meie otsustasime valgustada jaanipäeva olemust, mis on eestlastele üks tähtsamaid tähtpäevi. Esitlesime selliseid tegevusi, mida jaanipäeval traditsiooniliselt tehakse: tants lõkke ümber, kiikumine, üle lõkke hüppamine. Esinesime liigutava luulega ja kavas oli ka rõõmus rahvatants.

Oma esinemiskava Eesti õhtu jaoks pidime eelviimasel päeval Sliveni linnas kontserdil taas kasutama. Seekord oli kontsert avatud laiemale vaatajaskonnale, mitte ainult laagrilistele. Küll oli meil ärevustunne sees, kuid kõik lõppes hästi. Kontsert, mis oli ka nõ Bulgaaria õhtu, oli väga hästi korraldatud ja meile tutvustati erinevaid bulgaaria tantse ja laule. Eriti meeldiv oli kontserdi kunstiline pool – kostüümid ja muusika, mis püüdsid meie pilku.

Ei puudunud ka põnevad ekskursiooniprogrammid, millest meie usinasti osa võtsime ja millega ka pärast rahule jäime. Kõige suurepärasem oli peaaegu pool päeva kestnud ajaveet-

mine Musta mere ääres, üle maailma tuntud kuuortlinnas Sunny Beach ja Nessebari-nimelises vanalinnas. Nessebaris, vanaaegses sadamalinnas, leidis igal tänaval mõlemal poolel sadu suveniirikauplusi, omapäraseid hooned ja rõõmsaid ning sõbralikke müüjaid. Turismilinnakus veetsime mõned tunnid veepargis ja saime ka võimaluse Mustas meres supelda ning sooja ja lainelise mere ääres päevitada.

Zheravna-nimeline küla oli maaliline, mida me ka ühel päeval külastasime. Küla koosnes omapärastest kivi- ja puitarhitektuuriga madalatest taluhoonetest. Zheravna ise paiknes massiivse, kuid veidi kulunud ilmega mäe jalamil, mida kaunistasid pikad ja sihvakad akaatsiaaolised puud koos omapäraste põõsastega. Vaade oli lihtsalt vapustav.

Külastasime ka mitmeid muuseume meie endi harimiseks. Näiteks Bulgaaria Rahvusmuuseumist Sofias saime teada palju uut Bulgaaria ajaloo kohta. Bulgaaria ajaloo esimesed alged ulatusid tuhandetesse aastatesse enne Kristuse sündi, mil eksisteeris traaklaste kõrgel tasemel juveelikunst. Seda tõendasid unikaalsed arheoloogilised leiud – meisterlikult valmistatud kullast ehted, mida oli üllatavalt palju, valitsejate kuldsed kroonid, hõbedast argipäevaesemed. Ulatuslik Bütsantsi keisririik oli Bulgaariaga tihedalt seotud, seega Bulgaaria ajaloo võime leida palju Bütsantsi kunsti ja kultuuri mõjusid.

Laagrinädal kulmineerus viimasel õhtul kirju karnevaliga. Igaüks sai oma fantaasiat rahuldada, kandes iga-suguseid kostüüme. Valik oli lai: alates hea ja kurja kehastusest kuni salapärase ja õudustäratavate kostüümideni, antiikaja inimestest kuni kaasaaja ikoonide jäljendamiseni. Oli ka parima kostüümi konkurss, kus võidu napsas üks meist. Viimane päev lõppes öise diskoga.

Avaldan tänu Marika Sepale, Argo Purvile ja Egle Püville, kes organiseerisid ja tegid mälestusväärse reisi meile meeldivaks.

Eesti delegatsioon Bulgaarias

IV implantaadilaste seltsi suvepäevad

Implantaadilaste seltsi IV suvepäevad toimusid traditsiooniliselt juuli kolmandal nädalavahetusel Rummusaares. Sel aastal oli osalejaid kokku 65, sh 25 last.

Põhiesinejateks olid Regina Paabo Tartu Ülikooli eripedagoogika osakonnast ning sotsiaaltöö ja pereteraapia vallas tegutsev Mari Reilson. Lektorite eesmärgiks oli looduse ja puude nägemise ning tunnetamise kaudu pakkuda pisutki aega ja võimalust enesesse vaatamiseks.

Sellest, kuidas oma lapsi kõige paremini fotokaamerasse püüda, rääkis pildistamishuvilistele värske implantaadilapse Uku Maru ema, fotograaf Diana Unt.

Et seltsiliikmete lapsed on enamikus veel eelkooliealised, paljud laagrilised veel päris pisikesed, oli sel korral eraldi lasteprogramm, mida juhtis Tiia Ojasaar Tallinna Heleni Koolist. Lapsed said mängida, võistelda, näidelda, joonistada ja käsitööd teha.

Järgmisel aastal kohtume 21. ja 22. juulil.

Epp Müil

LC Tallinn Vanalinn stipendium 12 000 krooni suuruses puudega noorele erakorralise teo eest õpingute või muu vajaliku toetuseks

1. Põhimõte: LC Tallinn Vanalinn tahab nimetatud stipendiumiga tähelepanu juhtida puuetega noorte erilistele tegudele ning vajadustele, samas ka tutvustada meie Lionsklubi laiemalt ning Lionsliikumist üleüldse.
2. Stipendiumit võib taotleda ükskõik mis puudega noor kuni vanuseni 30 aastat.
3. Puudega noor peab aasta sees olema korda saatnud erilisel silmapaistva teo, kaalutult puudeastmele. Tegu võib olla ükskõik mis vallast – näit. Sport, muusika, õppimine, töö, teadus jne.
4. Taotlust peab toetama üks Lionsklubi Eestis. Sama Lionsklubi võib toetada mitut noort/tegu.
5. Stipendiume on ainult üks, 12000 krooni suuruses.
6. Stipendiumi saaja valib välja 6-liikmeline žürii, millesse kuuluvad LC Tallinn Vanalinna president, projekti initsiaator Matti Klaar, LC Keila president, LC Kristiine president, eesti Puuetega inimeste Koja juhatuse esimees ja Riho Rahuoja Sotsiaalministeeriumi asekanstler hoolekande alal. Žürii esimees on LC Tallinn Vanalinna president, kel on otsustav hääl kui hääled jagunevad võrdselt.
7. Taotlused peavad LC Tallinn Vanalinnal käes olema hiljemalt 15. märtsil kell 12.00. Hilisemaid taotlusi antud aastal arvesse ei võeta.
8. Taotlused peavad olema hästi põhjendatud, täiendatud pildimaterjaliga kui võimalik ja kinnitatud õppeasutuse, töökoha vms.poolt
9. Stipendium antakse välja LC Tallinn Vanalinna Charterõhtul 27. aprillil või muul sobival kuupäeval.
10. Stipendiumi olemasolust teavitatakse kõikidele Lionsklubidele üle Eesti üleskutsega oma ringkonnas (koolides, spordiringides jne) teavitada laiemat üldsust, ning Puuetega inimeste Koja kaudu kõikidele puuetega inimeste organisatsioonidele..
11. Stipendiumi saaja nimi ja eriline tegu teavitatakse ka ajakirjanduses.
12. Esimene stipendium antakse välja LC Tallinn Vanalinn Charterõhtul 2007. aastal.

Lastele – Infolehe lastelisa

Ootame kaastöid infolehe uue, lastele ja noortele suunatud rubriigi jaoks. Oodatud on jutud, luuletused, mõistatused, ristsõnad, joonistused, fotod jms.
Eriti teretulnud on laste enda tööd.

Koostöölepe AS-ga Siemens uuendatud

AS Siemens on olnud läbi aastate üks EKLVL järjekindlamaid ja suuremaid toetajaid. Ka selle aasta augustis sõlmitud koostöölepe kohaselt jätkab AS Siemens EKLVL sponsorina, annetades lastevanemate liidule 50 000 krooni.
Täname!

Traditsiooniline laste ja noorte jõululaager Rummusaares

Laager toimub 26.–30. detsembrini Rummusaares.
Osavõtumaks 490 krooni.
Täpsem info ja registreerimine: eklv@eklv.ee

Otsime vabatahtlikke!

Kui sooviksid EKLVL tegemistes kurtide laste ja noorte heaks vabatahtlikuna kaasa lüüa, võta meiega ühendust kas meili teel eklv@eklv.ee või helista 555 45 374. Kutsu sõber ka!

EKLVL

Ehte 7, Tallinn 10318

tel/faks 600 8 552

GSM 520 1428

e-post: eklv@eklv.ee

www.eklv.ee

arveldusarve Hansapangas 22 100 111 5854

Infoleht

Toimetus: Evelin Tamm, Epp Müil

Tõlge: Maarika Varres

Toetab
Euroopa Liit